

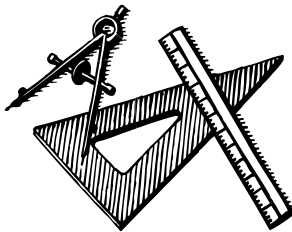

Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling

Universitetet i Oslo

Institutt for informatikk, 21. januar 2011

www.skrivekurs.uio.no

Akademiske (u)noter

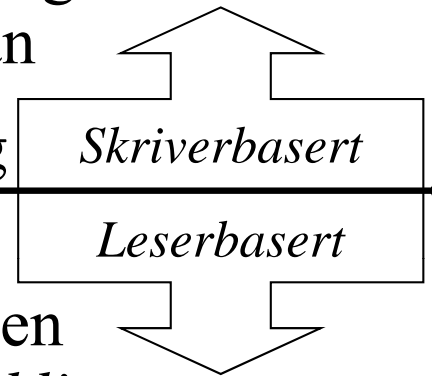
~ skrift, fag og kildebruk ~

k.h.flyum@ils.uio.no

Skriveprosessen

- 1. Førskrivingsfasen:** idéarbeidet
Notater, referat, *kommentar*. Fri skriving.
Stikkord, tankekart, visualisering.
Grovdisposisjon og arbeidsplan
- 2. Skrivefasen:** tankeframstilling
Første *utkast* / Første respons
- 3. Omskrivingsfasen:** redigeringen
Veiledning, forbedring og *utvikling*
- 4. Ferdigstillingsfasen:** korrigeringen
Korrektur og *mottakerlesning*

Riktig plan - men til rett tid:

Prosessplan: beherske skriveprosessen fra start

Omarbeidingsstrategier: fra subjektiv visjon ...via re-
visjon ...til objektivert visjon

Det er ved å revidere teksten jeg utvikler
målsetningene for arbeidet; jeg finner ut hva
jeg vil, mener, tenker...

Disposisjon: beherske det ferdige produktet

Henvisning: 4 typer + 3 verdier

4 ENKLE TYPER:

- ✓ Klassikerhenvisning
Platons linjelignelse, Plancks konstant, Piagets utviklingsstadier
- ✓ Løs henvisning
Platon drøftet emnet (referanse)
- ✓ Sitat
Platon sa at "sitat" (referanse).
- ✓ Hel kildegjengivelse
Sammendrag, referat, presentasjon el. vurdering

3 VIKTIGE VERDIER:

- ✓ Klassikerhenvisningen
Fra førskriftlig tid, hedrer forfedrene, og låner autoritet fra dem
- ✓ Bibliotekreferansen
Muligheten oppstår 6-900 e.kr. Gjør dokumentasjonen etterprøvbar og åpner for kildekritikk
- ✓ Den vitenskapelige referansen
Vokser fram 1650 - 1700 e.kr. Stiller krav til kildens lødighet, og formidler opphavsrett

Å gjengi fagstoff

Kilde

- ✓ Gjengi argumentasjonen i kildetekstene. Legg vekt på *seleksjon, presisjon og klarhet* i gjengivelsen
= SAMMENDRAG/PARAFRASE
+
- ✓ Gi en karakteristikk av kildeteksten. Hvilken *status* har den? Bare ta med trekk som har *betydning for teksthelheten*, ofte er det nok med et sjangernavn.
= REFERAT
+
- ✓ Plassér teksten i den sammenhengen den hører til i, eller ble laget i. Pass på å velge *relevant sammenheng*.
= PRESENTASJON
+
- ✓ Gi en vurdering av teksten, der du forklarer leseren hvorfor du henter teksten inn i *din* sammenheng. Pass på å *ikke blande* kildens argumentasjon med din egen argumentasjon.
= VURDERING/ANMELDELSE

Kommentar

Litteratur/teoribasert skisse

~ vurdering - review - drøfting ~

1. Presentasjon

2. Hva sier én kilde?

(... på den ene side ...)

3. Hva annet sier en annen kilde?

(... på den annen side ...)

4. Sammenligning og vurdering

(... så hva skal man tro ...)

5. Sammenfatning

(... alt i alt ...)

Treningstips:

Denne skissen ligner en typisk IMRaD-innledning:

1. Forsker A har undersøkt [XY] ...
2. Forsker B har undersøkt [YZ] ...
3. Det gjenstår da å undersøke [XZ]

Den kildebasert skissen

~ til drøfting av én enkelt kilde ~

1. *Presentasjon*
(... om dette emnet er meningene delte...)
2. *Hva sier kilden - i hovedsak?*
(... på den ene side sier kilden ...)
3. *Hva annet sier kilden - i tillegg?*
(... på den annen side sier kilden...)
4. *Sammenligning og vurdering*
(... så hva skal man tro ...)
5. *Sammenfatning*
(... alt i alt ...)

Oppskrift:

Ta en kort kildetekst, og skissér et sammendrag ved å skrive én enkelt setning til hvert avsnitt. For at dette skal gå an, blir du nødt til å utelate noe av det som står i kildeteksten. Deretter kan du føye sammen disse enkeltsetningene til et *sammendrag*.

Men ikke nok med det: det går også an å skrive et *mot-sammendrag*, for å undersøke hva du gikk glipp av. Det gjør du ved å skrive én setning til hvert avsnitt igjen, men denne gangen basert på det du *ikke* valgte å ta med i første omgang.

Dette går ofte an, fordi kildetekster gjerne har mer enn én enkel stemme og sammenheng. Denne øvelsen kan derfor også være nyttig når man vil lære å *problematisere* eller *tolke* kilde-tekster, eller å *diskutere* eller *drøfte* emner.

All vitenskap er litteratur

Vitenskap er en spesiell teknisk kyndighet, en *teknologi*, som består i å danne pålitelig kunnskap ved å beskrive, og å innordne ny kunnskap i kunnskapstradisjonen i form av beskrivelser ordnet i rekker.

www.skrivekurs.uio.no

All verdens kunnskap i ett hus - ”en kyklios paideia”:

283- f. Kr. Ptolemaios’ og Demetrius fra Phaleron’s *bibliotek* i Alexandria – hyllene (fagene) blir reist!

Historien har vist mange lignende alt-i-ett-prosjekt:

- ✓ Kirkemøtenes *Bibelen* (325-) forsøker å samle all sannhet i én bok (helst med fint utstyr og et fint hus rundt).

(klosterordnernes *scriptorier*)

- ✓ Lærde og studerende danner et *universitas scholarum et studiorum* i Bologna (1088-).

(trykkerier, bokhandlere og postvesen)

- ✓ Royal Society of Londons *Transactions* (1665-) forsøker å samle all naturkunnskap i ett periodisk forum.
- ✓ Diderots *Encyklopedi* (1745-) forsøker å samle all kunnskap i ett verk.
- ✓ 17. mai 1991 publiserer Tim Berners-Lee ved CERN en enkel dataprotokoll kalt *http*, og dermed oppsto WWW.
- ✓ ”Arkitekten” Bill Gates’ *Windows* (1995) forsøker å samle all kommunikasjonsteknologi i én håndterings-kanal.
- ✓ *Budapest Open Access Initiative* krever at all forskningspublisering blir gratis tilgjengelig på internett (2002).

k.h.flyum@iis.uio.no

I opplysningens tjeneste

~medborgerlig dannelse~

Hva skal drøfting og argumentasjon tjene til?

1. **Hindre blodbad** (demokrati)
ved å utøve konflikter gjennom ordstrid
2. **Danne medborgere** (skole)
som er i stand til å tale sin egen sak
3. **Utvikle enighet** (parlamentarisme)
finne felles grunn i *stridsspørsmål*
4. **Fjerne tvil** (vitenskap)
finne sikker grunn i *tvilsspørsmål*
5. **Alt i alt: å opplyse saken ...**
... til beste for fellesskapet

Dermed er det en grunnleggende demokratisk ferdighet å tåle både motargumenter og nederlag